

5G på Svalbard: en unik sjanse for Folkehelsa og Telenor

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 22.08.2018

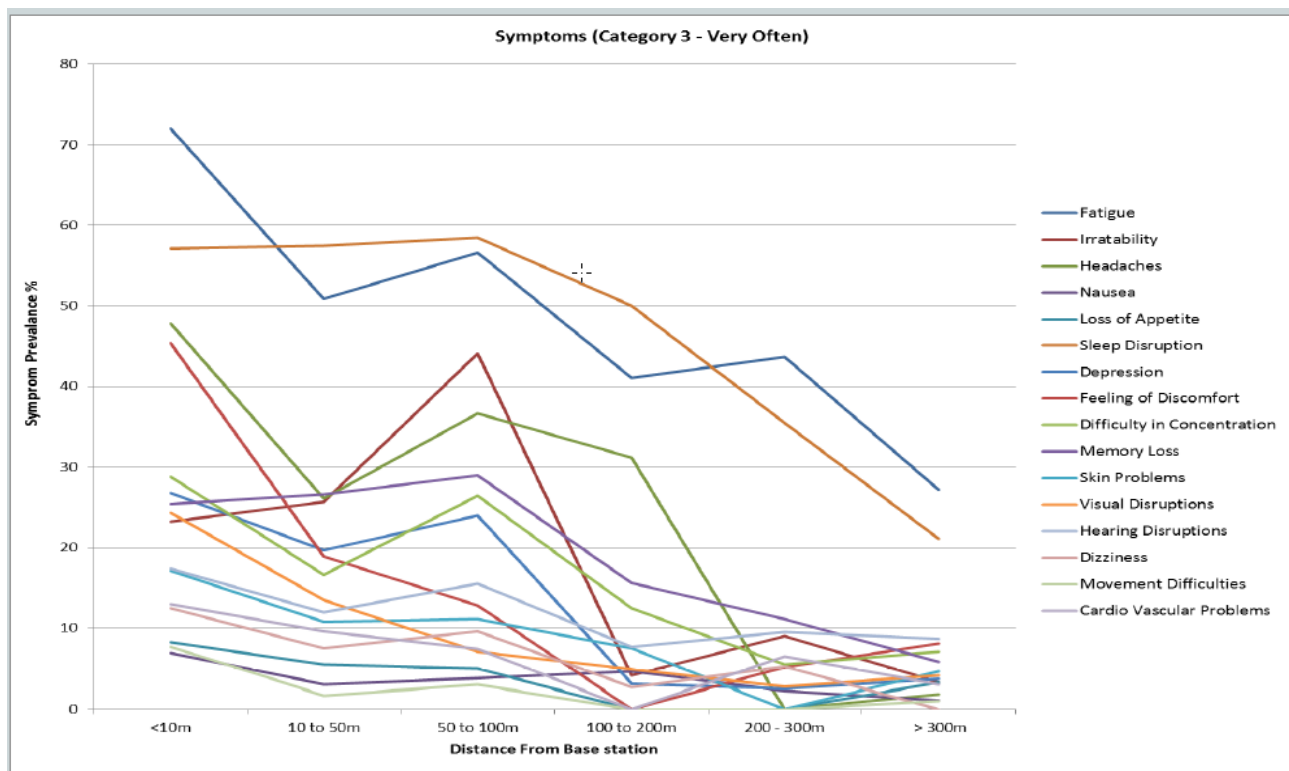
Hvis strålingen fra 5G er så uproblematisk som det hevdes fra Statens strålevern, byr forsøksprosjektet på Svalbard – der Longyearbyen i følge denne ukas aviser skal bli "smartby" - på en unik sjanse til å demonstrere hvor smart det er.

Det kan gjøres for en billig penge som en tidsstudie: befolkningen er stabil, legene er der allerede, avstanden til mastene blir kort for alle og lett å kartlegge, og omtrent alle har mobiltelefoner som Telenor sikkert vil sørge for blir skiftet ut med 5G-mobiler som del av eksperimentet. Det blir relativt enkelt å vite hva som er kilden dersom helsesituasjonen endres.

Så her bør Statens folkehelseinstitutt og Telenor og Statens strålevern kjenne sin besøkelsestid:

Det er gjort en rekke slike studier tidligere – både kortids- og langtidsstudier - av forholdet mellom avstand til mikrobølgeomaster og helseplager (figuren under gir et eksempel fra en studie jeg ikke finner igjen). Men det foreligger ikke slike studier for 5G, så her kan det pløyes nytt land!

Det spesielle med 5G er dels *de høye frekvensene* med påfølgende behov for repeater-enheter for å bringe signalene helt fram og inn bak betong- og glassfasader, dels *den kraftige pulsingen* som blir kraftigere for hver ny generasjon mikrobølget kommunikasjonssystem. – Og så må selvsagt nevnes det som virkelig er det unike ved 5G: et antennesystem som består av en rekke ørsmå antenner som gjør det mulig å *konsentrere og styre hovedstrålen* slik at den er ekstra kraftig mellom antennene som kommuniserer, f.eks. din mobil og basestasjonen.

På Svalbard kommer altså befolkningen til å gå omkring, sitte og ligge i et nytt dynamisk nettverk av slike strålekjegler som er myntet på deres egen eller naboens mobil, ruter, alarmsystem, bil, komfyr, hund, laptop, nettbrett, lyspærer eller hva det nå kan være som koples til i det smarte samfunnet de skal få der oppe.

Telenor og de andre skandinaviske telekom-selskapene har tradisjon for å ha et sterkt samfunnmessig perspektiv, med mange samfunnsforskere og et blikk for organisasjonens samfunnsansvar. En befolkningsstudie ville være midt i blinken. Den bør starte med en statuskartlegging av helsesituasjonen i befolkningen før 5G settes i drift, og så følges opp med årvisse helseundersøkelser og kartlegging av teknologiendringer over en del år. Selv om Telenor nok nøyer seg med et par-tre år – som er nok for å påvise akutte virkninger, kan jo Folkehelse og HOD fortsette kartleggingen i de 10-15 årene som vil trenge for å være sikker på at man har fått med en god porsjon av langtidsvirkningene.

Det fins mange forbilder å hente fram. Et kan være den ganske enkle studien som ble gjort da det motsatte skjedde på Okinawa (se [bloggpost 13.03.2015](#)): flere mobilmaster ble tatt ned. Den viste at folk fikk klart mindre helseplager. Andre har vist raskt økende antall krefttilfeller nær mobilmastene i de første årene etter at master ble montert. Dette med avstander fra master og antall krefttilfeller blir kanskje ikke så interessant på Svalbard, ettersom 5G-antennene må stå tett i tett.

En rekke andre befolkningsstudier er også gjort og kan brukes som modell. Men ingen er utført på 5G-teknologi. Hvis man vil, kan man supplere med laboratoriestudier eller musestudier. Der foreligger det også mange studier som påviser reaksjoner på slike doser som man vil oppnå på Svalbard.

Et relevant spørsmål er også: Vil det i det hele tatt være lov å bygge ut 5G på Svalbard uten en forutgående helse- og miljøutredning? Det ble fremmet krav om det i USA, men det ble avvist av regulerende myndighet, som da ble ledet at mobilprodusentforeningens tidligere sjef, Tom Wheeler. Begrunnelsen var at næringen ikke måtte tape tid. Den tida bør vi kanskje ta oss i Norge?

Det er bare å ønske Statens strålevern, Telenor, Statens folkehelseinstitutt og befolkningen lykke til!

Einar Flydal, 22. august 2018

For en rekke tidligere omtaler av 5G med omtaler av teknologien, se: <https://einarflydal.com/?s=5G>

For en rekke omtaler av mobilmaster og helserisiko med referanser til forskning, se: <https://einarflydal.com/?s=mobilmaster>